

С т а н о в и щ е

От проф. д-р Нели Бояджиева, СУ „Св. Кл. Охридски”
върху трудовете на гл. д-р Марина Георгиева Пиронкова
за участие в конкурс, обявен в ДВ, Бр. 88 от 13.11.2015 г.

За академична длъжност „Доцент” в СУ ”Св. Климент Охридски” – ФНПП

Област на висшето образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2.
Педагогика. Научна специалност „История на педагогиката и българското образование”

Биографични данни и академично развитие

Гл. ас. д-р Марина Георгиева Пиронкова е единствен кандидат в конкурса.

Тя е родена на 30.04.1961 г. Завършила е с отличен успех висшето си образование в специалност „Педагогика” на СУ „Св. Кл. Охридски” с допълнителна специалност история (1981-1986), а по-късно - едногодишна СДК във ФФ на СУ „Св. Кл. Охридски” - специализация по история на педагогиката (1987-1988). Била е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Социална педагогика и социално дело” в периода 2002-2006 г. През 2006 г. успешно защитава пред СНС по педагогика при ПВАК дисертационен труд на тема „Частното училище в образователната система на България (от Възраждането до 1948 г.) и придобива образователната научна степен доктор по научната специалност история на педагогиката и българското образование – шифър 05.07.02.

Педагогическият ѝ стаж започва като възпитател в 12 ОУ- София (1986-1987). Академичната ѝ кариера стартира през 1988 г. в СУ „Св. Кл. Охридски”, когато е назначена след конкурс за асистент по история на педагогиката и българското образование във ФНПП. През 1991 г. е повишена в длъжност старши асистент, а през 2002 г. – гл. асистент. Стажът ѝ в СУ- ФНПП е вече близо тридесет години. Тя е научен секретар на Катедра „Социална педагогика и социално дело” от 2006 досега, вече втори мандат член на ФС на ФНПП, както и на редица факултетски комисии - по акредитация на специалностите във факултета, учебна комисия и по програма Еразъм. Участвала е в осем научно-изследователски проекти по Фонд „Научни изследвания” като член на екип и като експерт в четири международни проекти. Била е обучител в програми за квалификация на учители по проекти по ОПРЧР. Владее много добре английски, немски и руски език. Тя е консултант на радио-енциклопедия „Класици на педагогиката” в БНР, програма „Христо Ботев” („1001 защо”- Ефир Знание), 2014.

Води основни лекционни курсове в ОКС „Бакалавър” във всички специалности във ФНПП по „История на педагогиката и българското образование” (от 2006 до 2014), „История на педагогическите учения”(от 2014), „Основи на социалната педагогика”(от 2015) и избираеми курсове по „История на социалната педагогика”, „История на социалното дело в България”, „Професионализация на приемната грижа”, „Развитие на социалната помощ за семействата в България”(в ОКС „Магистър”). Ръководител на дипломни разработки в ОКС „Магистър”. Участва в редица научно-организационни дейности в работата на катедрата и факултета.

Представяне на трудове за участие в конкурса

Пълният списъкът на публикациите на кандидата включва 46 заглавия, които са разпределени по жанрове както следва: книги с монографичен характер (3), участие в колективи на учебници и учебни помагала (4), студии и статии(16), доклади в сборници(23). Самостоятелни са 29 заглавия, а една трета (17 бр.) са в съавторство: участие в колективна монография и част от общ труд с монографичен характер, но с разграничено участие(2), участие в колективни учебници (4), студии и статии (6), доклади (5). Единият от учебниците е в три отделни издания 1995, 2006 и 2009. В списъка има и други публикации, отпечатани в периодиката - интервю във в-к „Аз-Буки”(1 бр.), представяне на събития и научни форуми (2).

Студиите са отпечатани в ГСУ- ФНПП (4), сп. „Историческо бъдеще”(1), а статиите – в сп. „Народна просвета”(1), „Педагогика”(2), „Стратегии в научната и образователна политика”(2), „Обществено възпитание”(1), „Начално образование”(1), „Предучилищно възпитание”(1), „Наука”(1), Study of the New Education Movement, Токуо(1). Те са рецензирани и приети за отпечатване от редакционните колегии. Докладите са от конференции и семинари на ВУ: СУ- ФНПП (10), СУ-ФП (2), ИФ - СУ(3), ВТУ (2) и форуми на НМО- Габрово (2), четения в Община Бургас (3) и др. Д-р Пиронкова участва в съставянето и научното редактиране на колективни монографични трудове („Академични полета на социалната педагогика”, 2014) и сборници от конференции, организирани от Катедрата по „Социална педагогика и социално дело”(„Социална педагогика-история, теория и практика”, 2007).

Хронологично публикациите са както следва: 1989-1 статия; 1993-1интервю; 1995 –1 учебник; 1999- 1 статия; 2001- 1 статия и 2 доклада; 2003 – 1 студия, 1 статия и 1 доклад; 2004- 1 доклад; 2005- 3 доклада; 2006 - 1 учебник, 2 статии, 2 доклада; 2007- 1 участие в монография, 2 студии, 2 доклада; 2008- 3 доклада; 2009 - 1учебник, 1 статия, 1 доклад; 2010 -1 доклад; 2011- 2 статии, 1 доклад; 2012- 1учебно помагало, 2 доклада; 2013 - 2 студии, 1доклад; 2014- 1участие в колективна монография, 1 доклад; 2015 – 1 самостоятелна монография, 2 статии, 1 доклад. Публикациите са издадени главно в период на 15 години като авторът следва постоянен темп на издаване - средно по три заглавия на година като участва в издаване на учебници, книги и колективни монографии, студии и научни статии, в научни форуми с доклади. За участието в конкурса е издадена и единствената самостоятелна монография (2015).

Списъкът с публикации за участие в конкурса е редуциран до 33 заглавия. В него не са включени свързаните с проучване на частното училищно образование, в чиято област е темата докторската дисертация. От списъка неправомерно са редуцирани всички заглавия за частните училища, а не само тези включени в автореферата. Дисертацията е в областта само на историята на частното училище у нас, а д-р Пиронкова има изследвания, които се отнасят до реалната практика и проучване на актуалното състояние и алтернативните тенденции в това образование. Поради това аз ще приема пълния списък на трудовете ѝ като релевантни на конкурса. В него има всички необходими жанрове научни публикации, които се изискват по ЗРАСРБ. Две от книгите са отпечатани в УИ „Св. Кл. Охридски”, студиите в - ГСУ, а повечето статии в официални и авторитетни списания у нас в областта на педагогиката и историята. Авторството на колективните книги и учебници е разграничено и отбелязано в тях. По инициатива на д-р Пиронкова и с подкрепата на ръководството на ФНПП за пръв път у нас се превеждат и издават самостоятелно от УИ „Св.Кл. Охридски” педагогическите съчинения на Фр. Фрьобел под нейната научната редакция и неин предговор със студийен характер.

Списъкът със забелязани цитирания включва 29 цитирания на 9 публикации на кандидата. Най-много от тях са в областта на частното училищно образование. Представен е и официален списък от 15 заглавия на индексирани публикации в НБ „Св.св. Кирил и Методий”.

Критична оценка на тематичните области по научната специалност и приносите

История на педагогиката и педагогическите учения и подготовката на учители

- Педагогически идеи на Фр. Фрьобел (4-учебник)
- Алтернативни педагогически идеи и практики (нова педагогика)(4-учебник)
- Историята на педагогиката и подготовката на учители(16, 17- доклади)
- Великата френска революция и образованието (8-статия в съавт. със Ст. Стефанов)
- Възгледи за естетико- художествено възпитание (12 статия)

Изследвания по история на българското образование и просветно дело

- Възрожденски педагогически възгледи(5), училища (23), учебници (24,25)
- Развитие на образованието –класни ,специални, богословски училища(2,4,23)
- История на образователната система, политика, нормативна уредба(2,4,22,28)
- История на гимназиалното образование (1,6,7,26,29)
- Педагогическите възгледи на проф. Д. Кацаров(10,11-съавторство със Ст. Стефанов)
- Педагогическите възгледи на К. Иречек(13,30), П. Нойков (20)
- Нормативна уредба на началното училище(9-съавторство със Ст. Стефанов) (14)
- История на предучилищното възпитание(19,27)
- Богословско образование(23)

История на социалната педагогика и социалното дело в България

- История и подготовката на социални педагози(15, 18, 33)
- История на социалното дело (3)

Частното училищно образование- история и настояще

- История на частното училищно образование, чужди училища(дисертация)
- Частното училище в образователната система в България- традиции и съвременност
- Частните училища в България през погледа на експертите
- Обществени нагласи и очаквания към частното училищно образование(съавторство)
- Алтернативни тенденции в частното училищно образование (съавторство)

Научни приноси в публикациите на гл.ас. д-р Марина Пиронкова

1. Осъществено е първо и системно изследване на историята и актуалната практика и тенденции на развитие в частното училищно образование в България, с което се обогатява не само историята, но и теорията на образованието у нас.

2.Направено е самостоятелно цялостно изследване на развитието на гимназиалното образование в България от Освобождението до 1944 г., с което се обогатява историята на учебното дело, просветната политика, законодателство и нормативна уредба.

3. Критичният анализ на законодателството, отразяващо просветната политика, е направен в контекста и в съпоставка с европейската практика като са изведени общи характеристики и национална специфика в развитието на гимназиалното образование.

4. Проучена е историята на социалното дело в България до 1944 г. с оглед и като част от учебното съдържание за подготовката на специалисти в социалната сфера и практика, с което се обогатяват актуалните изследвания на развитието на социалната политика и дейности у нас.

5. Направен е системен преглед и периодизация на развитието на образователната система у нас от Освобождението до 90-години на XX век, с което се обогатява историята и теорията на образованието, просветната политика учебното дело в България.

6. Обогатено е учебното съдържание и учебната книжнина по история на педагогиката и българското образование чрез участие в разработване на учебници, учебни помагала и христоматии с възрожденски педагогически текстове.

7. Осъществено е студийно самостоятелно проучване на приноса и делото на К. Иречек в областта на управление на българското образование и просветната политика като основен елемент от развитието на държавата в периода на национално утвърждаване и модернизация.

Лични впечатления и препоръки за академично развитие

Познавам М. Пиронкова още като студентка, а вече близо три десетилетия и като колега, с когото работя в една катедра и в различен тип екипи. Тя е била за кратко време и мой асистент в лекции по история и теория на естетическото възпитание и художествено образование, в която област тя има и самостоятелна статия. Тя е и основен участник в екипите под моето научно ръководство за изследване на развитието и алтернативните тенденции в частното училищно образование, за развитието на социалната педагогика като университетска специалност у нас в рамките на научно-изследователски проекти на СУ. Ръководили сме съвместно международни европейски проекти, редактирали сме заедно колективни монографии, участвали сме и сме организирали различни научни форуми. Във всички тези контакти тя ме е впечатлявала с проява на своята отговорност, целенасоченост, партньорство и умение да работи в екип и да съдейства за постигане на качество в резултатите. В учебната си работа е коректна и внимателна със студентите, но и взискателна и принципна в изискванията и при оценяването.

Гл. ас. д-р М. Пиронкова не прищпорва своята академична кариера, а последователно и стъпка по стъпка върви нагоре в нея. В това отношение ѝ пожелавам да ускори темповете на развитие след хабилитацията си и да напише по-цялостен самостоятелен труд за историята на образователното дело и/или просветна политика у нас, за което има вече достатъчно направени стъпки. Друго поле на изследване, в което тя има също сериозна заявка, е историята на социалната педагогика и дело у нас. В тази област тя има вече възложени лекции и преподавателска практика и възможности за участие в подготовката на специалисти. Закономерно след хабилитацията ще може да ръководи повече дипломанти и да участва в ръководството на докторанти по педагогика. Зрелият етап на академично развитие е предпоставка за много по-интензивен период занапред, в който да допринесе за развитието на науката и университетското образование, подготовката и квалификацията на педагозите у нас.

Заклучение

На основата на цялостното представяне и критична оценка на академичното развитие, преподавателска дейност, публикации и приносите в тях, както и на личните си впечатления, предлагам с пълна убеденост гл. ас. д-р Марина Георгиева Пиронкова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” в СУ „Св. Кл. охридски”- ФНПП в област на висшето образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика. Научна специалност „История на педагогиката и българското образование”.

27.03.2016 г.

Рецензент:

Проф. д-р Нели Бояджиева